

правочином, чи витребування майна із чужого незаконного володіння є підставою для здійснення державної реєстрації, за власником, а також скасування попередньої реєстрації.

Згідно ч. 4 ст. 216 ЦК України правові наслідки недійсності нікчемного правочину, встановлені законом, не можуть змінюватися за домовленістю сторін (така заборона не стосується інших видів недійсних правочинів). Наслідки визнання договору недійсним не може бути його розірвання, оскільки це взаємовиключні вимоги.

Таким чином, недійсність господарського договору, можна сказати цілком і повністю пов'язана з цивільним законодавством, як фундаментальним, вона яка правова характеристика вводить підприємницькі відносини у певне затягування та суперечності інтересів цих сторін, а також самої держави і суспільства. Сторони повинні були при заключенні своїх відносин у рамки зобов'язального права розуміти важливість і доцільність їх оформлення та правову узгодженість між ними. Метою кожного господарського правочину можливо оцінювати той кінцевий результат, який ми отримуємо при певних правовідносинах.

БАНКРУТСТВО ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ: МЕХАНІЗМ ТА ЗМІСТ ПОДАННЯ ЗАЯВИ ПРО ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО

Сєдих Р.Є., здобувач вищої освіти

*Науковий керівник: Перунова О.М., канд. юрид. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Одною з ознак підприємницької діяльності є ризикованість, яка безперечно уявляє собою ризик саме втратити майно при веденні господарської діяльності і стати неплатоспроможним суб'єктом, що веде до визнання учасника господарських правовідносин банкрутом. Цей елемент роз-

глядається сьогодні і з позиції ринкової економіки і з огляду на законодавчу складову. Початок становлення інституту банкрутства в Україні співпадає із створенням власного вітчизняного законодавчого пласту ринкової вітчизняної економіки. Формування цього поняття є достатньо молодим і застосування його на практиці учасниками господарських відносин базується на різного роду законодавчих актах, а саме сюди ми можемо віднести: Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»; Цивільний кодекс України; Господарський кодекс України; Закон України «Про господарські товариства»; Закон України «Про господарські товариства»; Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб».

Слід зазначити, що сучасне законодавство визначає стан неплатоспроможності саме до того суб'єкта господарювання, незважаючи на його форму власності і організаційно-правову форму, підкреслюючи застосування і визнання саме в форматі судової системи бути божником (застосування формату арбітражного керуючого).

Отже, банкрутство – це визнана господарським судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність за допомогою процедури санації та реструктуризації і погасити встановлені у порядку, визначені Кодексом, грошові вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури. Право звернення до господарського суду із заявою про порушення справи про банкрутство мають боржник, кредитор (кредитори). За заявою кредитора (кредиторів) справа про банкрутство порушується господарським судом, якщо є безспірні вимоги кредитора (кредиторів) до боржника і сукупно складають не менше трьохсот мінімальних розмірів заробітної плати, які не були задоволені боржником протягом трьох місяців після встановлення для їх погашення строку.

Подача самої заяви, як процесуального документа по справі повинно відповідати певній матеріальній і процесуальній формі з зазначенням характерних реквізитів згідно Господарського процесуального кодексу України. Згідно ч.1 ст. 34 Кодексу України процедур банкрутства, заява повинна містити: найменування господарського суду, до якого подається заява; найменування боржника, його місцезнаходження, ідентифікаційний код юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це у відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті); ім'я або найменування кредитора, його місцезнаходження або місце проживання, ідентифікаційний код юридичної особи або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це у відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті); розмір вимог кредитора до боржника з окремим зазначенням суми неустойки (штрафу, пені); виклад обставин, що підтверджують вимоги до боржника, та їх обґрунтування; відомості про наявність заставного майна боржника, яке є забезпеченням вимог; перелік документів, що додаються до заяви. До заяви в обов'язковому порядку додаються докази сплати судового збору, докази надсилання копії заяви боржнику і розпоряднику майна, а також документи. Що підтверджують грошові вимоги до боржника. Господарський суд зобов'язаний прийняти заяву кредитора, подану з дотриманням вимог Кодексу та Господарського процесуального кодексу України, в якій зазначається дати попереднього засідання.

Слід звернути увагу на велику купу процесуальних дій, які супроводжують подання такої заяви, а саме повинна бути назначена дата проведення підготовчого засідання господарського суду, воно повинно проводитись не пізніше 14 днів з дня винесення ухвали про прийняття заяви про визнання банкрутства. У разі поважних причин не пізніше 20 днів. Також слід зазначити, що суд може відмовити в прийнятті цієї заяви, або залишити її без руху, заява обов'язково надсилається з доказами тобто юридичними фактами, які підтверджують для суду певні господарські правовідносини між суб'єктами. Суд згідно законодавства також не пізніше 5 днів з дня надходження заяви або закінчення строку для усунення недоліків заяви повертає її та додані до неї документи без розгляду, якщо: заяву подано особою, яка не має права її підписувати, або особою, посадове становище якої не вказано; до постановлення ухвали про відкриття провадження у справі про банкрутство від заявника надійшла заява про відкликання заяви про відкриття провадження у справі про банкрутство; заявником подано до цього самого суду іншу заяву про відкриття провадження у справі про банкрутство щодо цього самого боржника і не постановлена ухвала про відкриття або відмову провадження у справі. Заява кредитора може ґрунтуватися на об'єднаній заборгованості боржника за сукупністю його різних зобов'язань перед цим кредитором. Кредитори мають право об'єднати свої вимоги до боржника і звернутися до суду з однією спільною заявою. Таку заяву підписують усі кредитори, які об'єднали свої вимоги до боржника.

Заява з провадження може бути подана до суду безпосередньо, так і надіслана поштою. Загальний порядок прийняття заяв регламентовано інструкцією з діловодства в місцевих та апеляційних судах України. Також слід звернути увагу на сучасну Єдину електронну систему звернен-

ня до суду, яка передбачає складання такої заяви у вигляді передачі в електронному вигляді до суду.

Хотілося б також акцентувати увагу на тому, що законодавець не вимагає від заявника, щоб він здійснював кваліфікацію правовідносин, що склалися, тобто зазначав, на яких правових нормах ґрунтується його заява. Це пов'язано з тим, що обов'язок здійснювати кваліфікацію правовідносин покладається на суд, який і повинен визначити, чи поширюється на даний випадок та чи інша норма закону. Але, нам здається, що все ж таки було б доцільно учаснику господарського спору сформулювати у заяві певні вимоги до суду, певне ставлення до реалізації права, яке вимагає кредитор, це безперечно полегшить роботу суду, аналіз його відносно конкретної справи. Хоча, як зазначено в законодавстві, з метою забезпечення оперативності та спрощення діяльності господарського суду заявникові бажано зазначити не лише фактичні обставини, що стали підставою для звернення до суду, а й статті закону, які він поклав в основу своєї правової позиції.

Таким чином, оскільки написання заяви все одно вимагає від заявника розуміння певної норми закону, своєї оцінки для суду, то все ж таки здається доцільним зазначити у цій заяві вимоги процесуального і морального змісту згідно законодавства України і аргументувати саме для господарського суду, спираючись на статті закону. Це значною мірою все ж таки полегшить роботу господарського суду, що дозволить більш аргументовано винести судове рішення з конкретного правового спору з визнання суб'єкту господарських відносин банкрутом.